

Nieuwsbrief extra uitgave “Week tegen pesten”

September 2017

Beste ouder(s) / Verzorger(s)

In deze extra nieuwsbrief informatie die wellicht handig voor u is:

Week tegen pesten

Als er gepest wordt in de klas is dat niet leuk. Het is dan minder gezellig en veilig op school. In het onderwijsaanbod van de afgelopen weken is er aandacht geweest voor de groepsvorming in de klas en is er ook gesproken over pesten. Deze week is de “week tegen pesten” onder de aandacht geweest in diverse groepen. In deze nieuwsbrief vindt u allerlei informatie die te maken heeft met beleid en regels rondom pesten en het pedagogisch klimaat op onze school.

Schoolmaatschappelijk werk:

Voor vragen rondom opvoeding of gezin kunt u aanstaande **maandag 25 september** (vanaf 08:30 uur) in gesprek met Merel Tjihuis (maatschappelijk werk gemeente Lossler, Centrum voor Jeugd en Gezin) zij zit in het leesatelier van onze school.

De schoolregels:

Op de Pax Christi werken we met 3 schoolregels. Deze regels zijn volgens de theorie van PBS (positieve gedragsondersteuning) opgesteld. Onze school is geen PBS school; in een traject “Zo doen we dat” hebben we vanuit de theorie van PBS een pedagogische visie ontwikkeld waaruit de 3 positief gestelde schoolregels zijn gekomen. De pictogrammen van deze regels vindt u in de klassen en in de hal van de school.

De drie schoolregels zijn:

- *Pas op voor gevaar en doe voorzichtig met elkaar.*
- *We zullen goed voor onze spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken voor morgen.*
- *Voor groot en klein zullen we aardig zijn.*

In de komende nieuwsbrieven zal er ook aan deze schoolregels aandacht worden besteed.

Anti-pest coördinator

Leerlingen en hun ouders die te maken krijgen met pesten moeten met hun verhaal bij iemand terecht kunnen op school. Ze moeten erop kunnen vertrouwen dat de school het pestprobleem aanpakt. Elke school (PO en VO) is sinds augustus 2015 verplicht zich in te spannen om pesten tegen te gaan en zorg te dragen voor de veiligheid op school.

De wet Veiligheid op school verplicht onder meer dat onze school ervoor zorgt dat bij een persoon ten minste de volgende taken zijn belegd:

- *Het coördineren van het beleid in het kader van het tegengaan van pesten.*
- *Het fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.*

Voor onze school is **Karin Kroeze** de Anti-pestcoördinator, voor vragen of een gesprek kunt u contact met haar opnemen via kkroeze@skolo.nl of 053-5360754. De werkdagen van Karin zijn woensdag tot en met vrijdag. In de klassen zal Karin in de komende weken uitleggen wat haar taak als Anti-pest coördinator is.

Vertrouwenspersoon

Iedereen wil zich graag prettig en veilig voelen. Niet alleen op school, maar ook op andere plekken. Soms is dat niet zo en gebeuren er dingen die niet prettig zijn.

Bijvoorbeeld:

- *Als je gepest wordt.*
- *Als anderen je aanraken op een manier die je niet wilt.*
- *Als je beledigd wordt of als er gemene dingen over je gezegd worden.*
- *Als je geslagen of geschopt wordt.*
- *Als je gediscrimineerd wordt.*

Het liefst los je het probleem zelf op, maar dat lukt niet altijd, omdat je het niet durft of niet kunt. Misschien durf je er ook niet met je juffrouw of meneer over te praten, omdat je bang bent dat andere kinderen in de groep dat merken.

Dan willen wij, juffrouw Karin en juffrouw Ria, jullie graag helpen om de problemen op te lossen. Dat is een belangrijke taak en we zullen onze uiterste best doen om je te helpen. Je kunt ons helemaal vertrouwen. Je kunt altijd bellen of mailen maar natuurlijk mag je ook even langskomen.

Juffrouw Karin: kkroeze@skolo.nl 053-5360754

Juf Ria: rboerrigter@skolo.nl 053-5360754

Mocht u als ouder extern advies nodig hebben, dan kunt u contact opnemen met de vertrouwenspersoon van SKOLO, Anne Overbeek : 053-5360195

Je kunt ook de kindertelefoon bellen (ieder dag tussen 14:00 uur en 20:00 uur) op 0800-0432

In de komende weken gaan juffrouw Karin en juffrouw Ria de klassen rond.

Nieuwsbegrip:

De les nieuwsbegrip (begrijpende lezen voor groep 5 tot en met 8) stond deze week in het teken van de week tegen pesten. In de lessen is er onder andere aandacht geweest voor het thema “online pesten”.

Kijktip:

Zapp zendt deze week elke dag een uitzending uit van de Anti Pest Club. Deze afleveringen zijn online ook terug te kijken via de onderstaande link:

<https://www.zapp.nl/anti-pest-club>

Over Anti Pest Club:

In deze serie gaat presentatrice Anne-Mar Zwart langs bij basisschoolklassen waar gepest wordt. De Anti Pest Club wil er samen met de hele klas voor zorgen dat de sfeer verandert en iedereen met plezier naar school gaat.

Schoolgids:

Wilt u meer informatie over het beleid op de Pax Christi? Kijkt u dan op de site van onze school (www.paxchristioverdinkel.nl) onder het kopje ouders -> schoolgids.

Pestprotocol:

In juli 2017 is het pestprotocol door de MR vastgesteld; hieronder vindt u een overzicht van het protocol, het volledige protocol inclusief bijlagen vindt u binnenkort op de website:

Pestprotocol

KBS Pax Christi

1. Inleiding

Visie en de missie

“Samen sterk in onderwijs”

U vertrouwt uw kind aan ons toe. Uw kind is een deel van de dag thuis en een deel van de dag op school. We gaan dus samenwerken. Samen weten we meer en samen kunnen we meer. Uw kind ontmoet op school andere kinderen en leerkrachten. Op school ontstaat een klimaat, waarin uw kind zich veilig moet voelen. Dit pedagogisch klimaat is wezenlijk voor de sociale vorming en voor de leerontwikkeling van uw kind.

Ons kindbeeld :

Elk kind is uniek. Het heeft eigen unieke mogelijkheden om zich cognitief en sociaal te ontwikkelen. Het kind is in toenemende mate in staat zelfstandig te handelen en zich zelfredzaam op te stellen. In een gestructureerde, veilige en stimulerende omgeving zal een kind zich maximaal – naar eigen mogelijkheden – ontwikkelen.

De Pax Christi is een katholieke basisschool, waarin elk kind centraal staat. De school laat het beste in elk kind boven komen. Het samenzijn van leerkrachten en leerlingen is belangrijk en er wordt samenwerking met ouders gezocht. Ieder kind kan zich ontwikkelen in een omgeving waar het zich veilig voelt en waar het respect ervaart en vertrouwen geniet.

Op basis hiervan kan een kind groeien in zelfvertrouwen en zich naar eigen mogelijkheden ontwikkelen tot een zelfstandige en zelfredzame persoon. Er is positief sociaal gedrag : kinderen komen voor zichzelf en voor elkaar op.

Ouders en leerkrachten werken samen aan de ontwikkeling van de kinderen. Deze samenwerking is onmisbaar: ouders en leerkrachten vullen elkaar aan en kunnen niet zonder elkaar. De communicatie tussen ouders en leerkrachten, maar ook met het kind is open. Eenieder (ouders, leerkracht en kind) heeft een eigen beleving van situaties, zowel thuis, als op school. In die beleving speelt van alles mee (eigen verleden, emotie, recente gebeurtenissen, eigen voorkeuren en belangstelling enz.). Het kan niet anders dan dat er verschillende interpretaties zijn van situaties. In het overleg met ouders en kinderen is ‘luisteren’ een belangrijk aspect : wat is hun verhaal, hun interpretatie, wat is de beleving van het kind, wat is onze beleving vanuit school.

Pas als we elkaars verhaal kennen, kunnen we begrip hebben voor elkaar en kunnen we zoeken naar oplossingen. Op basis van gelijkwaardigheid in de relatie komen we tot afspraken over wat er op school en thuis gedaan wordt.

We werken in de school middels de aanpak van “Zo doen we dat”, die uitgaat van positieve gedragsondersteuning. De werkwijze van de ‘Positieve gedragsondersteuning: zo doen we dat!’ biedt vele handvatten om positief, intensief en doelgericht te werken aan zichtbare en blijvende resultaten.

Niet rennen door de gang!

“Niet rennen door de gang!” Hoort u leerkrachten dat ook weleens zeggen op uw school? Met een positieve benadering bereiken leerkrachten vaak meer. “We lopen rustig door de gang.” Het lijkt triviaal, maar het effect is vaak verrassend. Positieve gedragsondersteuning heeft betrekking op het benoemen van het gewenste gedrag. De kinderen die dat gedrag vertonen, krijgen complimenten. Deze benadering is effectief bij het voorkómen van gedragsproblemen en helpt leerkrachten hun klassenmanagement te verstevigen en met leerlingen en hun ouders te communiceren. We willen als school duidelijk stelling nemen tegen pesten.

Ondanks de preventieve aanpak komt pesten bij ons op school ook voor. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Dit pestprotocol zien we als een van de bouwstenen van het pedagogisch klimaat. De opzet is vooral preventief van aard. Daarnaast wordt pestproblematiek volgens een helder omschreven aanpak bestreden waarbij we alle partijen betrekken.

Dit protocol wordt onderschreven door leerkrachten, vertegenwoordigers van de ouders, in de medezeggenschapsraad en directie.

Juli 2017

2. Plagen of pesten?

Plagen mag wel, pesten niet. Maar wanneer is het nog plagen en wanneer wordt het pesten?

Wat is plagen?

Bij plagen is er sprake van incidenten. Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding.

De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig.

Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren.

Wat is pesten?

'Iemand wordt getreiterd of is het mikpunt van pesterijen als hij of zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meerdere personen'

Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest.

Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos.

Het sterkere kind; de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op.

De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen.

Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang.

Plagen	Pesten
Gebeurt spontaan.	Gebeurt extra: de pester weet al wie hij of zij gaat pesten, en wanneer en hoe hij gaat pesten.
Heeft geen kwade bijbedoelingen.	Wil iemand bewust kwetsen of kleineren.
Duurt niet lang, gebeurt niet vaak.	Duurt lang, gebeurt meer dan één keer en het houdt niet vanzelf op.
Speelt zich af tussen "gelijken".	Ongelijke strijd: de pester is machtig en het gepeste kind machteloos.
Is meestal te verdragen of zelfs plezierig, maar het kan ook kwetsend of agressief zijn.	De pester wil iemand pijn doen en heeft geen goede bedoelingen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pestkop, meelopers en supporters) tegenover één slachtoffer alleen.

De rollen liggen niet vast: nu eens plaagt het ene kind dan het andere.	De pestkoppen zijn meestal dezelfde, de slachtoffers ook. De pestkop kan wel op zoek gaan naar een ander slachtoffer.
De pijn, lichamelijk of geestelijk, is te dragen en duurt nooit lang. Soms wordt het als prettig ervaren.	Als er niet op tijd wordt ingegrepen, kunnen de lichamelijk en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en lang nawerken.
De relaties veranderen niet door het plagen. Kinderen blijven vrienden.	Na het pesten is de relatie verstoord. De kinderen zijn geen vrienden!
Het geplaagde kind blijft bij de groep horen.	Het gepeste kind is alleen, voelt zich eenzaam en voelt dat het niet meer bij de groep hoort.
De groep heeft geen last van de plagerijen.	De groep gaat zich bedreigd en onveilig voelen. Iedereen is angstig, de kinderen vertrouwen elkaar niet meer, ze zijn niet erg open of spontaan. In de groep zijn weinig echte vrienden.

Enkele voorbeelden van pesten zijn:

- Het geven van een bijnaam, terwijl hij/zij dat niet als prettig ervaart
- Iemand beledigen / belachelijk maken
- Iemand negeren en buiten sluiten
- Voortdurend een klasgenoot ergens de schuld van geven
- Na schooltijd klasgenoten opwachten, op weg naar huis achterna rijden
- Bezittingen afpakken
- Fysiek geweld (o.a. schoppen, slaan, krabben)
- Chanteren
- Schelden / schreeuwen tegen het slachtoffer
- Digitaal pesten.

Voorwaarden voor een serieuze aanpak:

- Pesten moet als een probleem worden gezien door alle betrokkenen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouder(s)/verzorger(s).
- De school spant zich in om pestproblemen te voorkomen. Het onderwerp pesten wordt met de kinderen bespreekbaar gemaakt.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten in samenwerking met ouders, dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, beschikt school over een directe aanpak.
- Er zijn interne vertrouwenspersonen voor de kinderen aangesteld. Op onze school zijn dat Karin Kroeze en Ria Boerrigter. Karin Kroeze is tevens Anti-pest coördinator

Preventie

Wat doen we ter bevordering van een goed pedagogisch klimaat? Wat doen we om pesten te voorkomen? Op welke manieren pogen we, de leerkrachten, de leerlingen en de ouders pestgedrag te voorkomen.

Leerkrachten:

- Binnen KBS Pax Christi willen we vooral uitgaan van de positieve benadering. Positief gedrag benoemen en bespreken. Complimenten geven voor positief gedrag.
- De rol van de leerkracht, voorbeeldgedrag is essentieel, serieus nemen van klachten.
- Schoolregels, wij werken op school met 3 kapstok regels:
  1. Pas op voor gevaar en doe voorzichtig met elkaar.
  2. We zullen goed voor onze spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken voor morgen.
  3. Voor groot en klein zullen we aardig zijn.

Aan deze kapstokregels kunnen specifieke klassenregels gehangen worden.

- We werken in de school middels de aanpak van “Zo doen we dat”, die uitgaat van positieve gedragsondersteuning.
- We gaan dit schooljaar een methode kiezen voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Om zo naast “Zo doen we dat” te proberen impulsen te geven aan een goed pedagogisch klimaat.
- Iedere leerkracht is bekend met het Pestprotocol. Deze is te vinden op de leerkrachtenschijf en staat op de website www.paxchristioverdinkel.nl
- Zorgen voor toezicht. Op het moment dat kinderen binnen en buiten zijn moet er toezicht zijn. Tijdens de pauzes en 10 minuten voor schooltijd is er toezicht op het plein.

Leerlingen:

- Lessen ter bevordering van de sociale competenties. Hellig Hart, lessen uit de map over waarden en normen.
- We werken in de school middels de aanpak van “Zo doen we dat”, die uitgaat van positieve gedragsondersteuning.
- We gaan dit schooljaar een methode kiezen voor de sociaal emotionele ontwikkeling. Om zo naast “Zo doen we dat” te proberen impulsen te geven aan een goed pedagogisch klimaat.
- Leerlingvolgsysteem sociaal emotionele ontwikkeling: “Zien” voor alle groepen.
- Informatie verstrekken over de pestaanpak op een begrijpelijke manier brengen. Hoe gaan we er op school mee om, wat doe je als je gepest wordt?

Ouders:

- In de schoolgids verwijzen naar het bestaan van een pestprotocol.
- Het pestprotocol staat vermeld op de website van de school.
- In ieder schooljaar, nadat het besproken is binnen de MR, in een nieuwsbrief iets vertellen over het pestprotocol.

Niet onderwijzend personeel:

Deze worden op de hoogte gesteld van het pestprotocol. Als ze signalen hebben doet hij/ zij hier melding van het bij de leerkracht, de leerkracht handelt volgens het pestprotocol.

3. Stappen plan bij preventief handelen

We leren de kinderen hoe om te gaan in en met diverse situaties. De methode is niet probleemoplossend maar preventief van aard.

- Het opbouwen en stimuleren van een positief zelfbeeld
- Het leren uiten en verwoorden van eigen gevoelens en gedachten. Ook als deze negatief zijn.
- Het vergroten van het inlevend vermogen; dit zorgt voor een betere omgang met zowel volwassenen en andere kinderen.

Kortom het biedt handvatten om kinderen te begeleiden in hun sociaal- emotionele ontwikkeling.

Hoe gaan wij als school om met conflicten tussen leerlingen?

Natuurlijk proberen we conflicten te voorkomen en kinderen te leren wat te doen. Als we zien gebeuren dat er iets dreigt te gebeuren (bijvoorbeeld zwaaien met een tas) dan zeggen we er vooraf wat van. **Preventief ingrijpen**. We zeggen wat we zien.

We hebben een afspraak over hoe wij met elkaar omgaan op school.

We lossen het pratend op!

Hiervoor hebben we een stappenplan ontwikkeld.

Stap 1:

De eerste stap komt overeen met de vier stappen uit het project "Kom op voor jezelf".

1. Zeg: Wil je ophouden? Dit wil ik niet..... *niet gaan schreeuwen*
2. Zeg: Stop ik ben boos en dit wil ik niet..... *nooit een ander aanraken.*
3. Zeg: Stop ik waarschuw je ..... *nooit gaan schelden.*
4. Je wilt niet stoppen, dan ga ik naar juf / meneer!..... *dit moet je echt doen!*

Wanneer pestgedrag door derden wordt geconstateerd hebben zij de plicht dit te melden bij de leerkracht. In dit geval vervalt stap 1.

Stap 2:

De leerkracht praat met de kinderen **individueel**, vraagt ze een oplossing te bedenken. Daarna samen praten en naar de beste oplossing zoeken. Gemaakte afspraken worden door de leerkracht gecontroleerd/ geëvalueerd.

Stap 3:

Bij herhaaldelijke ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties).

Er wordt melding gemaakt aan de collega's d.m.v. een notitie per mail.

Bij een pestmelding, wordt ook het team ingelicht in een personeelsvergadering en worden de kinderen (pester en gepeste kind) en de pestkop extra in de gaten gehouden. De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten: In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

Indien bij gesignaleerd pestgedrag de stappen 1 t/m 3 niet het gewenste effect hebben neemt de leerkracht duidelijk stelling met de hieronder genoemde consequenties. Andere collega's worden daarover geïnformeerd zodat ze op de hoogte zijn en ook daarnaar kunnen handelen. (Fase 0!!)

Het stappenplan na een melding van pesten

Consequenties

De aanpak is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn / haar gedrag:

Bij fase 0 wordt er bij de leerling(en) in Parnassys een notitie gemaakt.

Fase 0:

- De kinderen, pester en gepeste worden op de hoogte gebracht dat we het gedrag van de gepeste niet meer accepteren. En dat we bij herhaling gaan overgaan tot het nemen van maatregelen. Ook de maatregel(en) worden dan besproken.

fase 1:

- Nogmaals volgt er een indringend bewustwordingsgesprek. (Leerkracht schat zelf in of dit alleen met pester(s)/ gepeste is of met de hele groep)
Overgaan op de vooraf gemaakte maatregel.
- *Een of meerdere pauzes binnen blijven*
- *Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn*
- *Een schriftelijke opdracht (b.v. stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem)*
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen iedere week op een vast moment (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Contact met de ouders over de te volgen aanpak.

fase 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in leerlingdossier (Parnassys). De school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem. (b.v. met een pestprogramma en/of een pestcontract)
- De interne begeleider en de directeur zijn bij het gesprek aanwezig.

fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schooladviesdienst, de schoolarts van de JGZ of maatschappelijk werk. De problematiek wordt ook besproken binnen het Zorg Advies Team (ZAT)
- Het aanbod van hulpmogelijkheden verandert jaarlijks. Voor informatie over hulpmogelijkheden verwijzen we naar de websites van diverse hulpverlenende instanties. Denk aan “spot”, Centrum voor Jeugd en Gezin en verwijzingen vanuit het pestweb.
- De interne Begeleider blijft betrokken en coördineert

fase 4:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. De directie initieert. Hier dient vooraf met ouders al een gesprek over te zijn geweest hoe en wanneer wij overgaan tot deze handeling. (Procedure!!)

Van alle fases wordt een goede schriftelijke verslaglegging bijgehouden.

4. De begeleiding van alle betrokkenen.

Op KBS Pax Christi geven we begeleiding op basis van een vier-sporenbeleid

We richten ons op:

- Begeleiding van de gepeste.
- Begeleiding van de pesters.
- Begeleiding van de zwijgende middengroep.
- Begeleiding van de ouders.

Begeleiding van gepeste leerling :

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet over beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- Pas op voor over bescherming en het bevestigen van de slachtofferrol.
- Mogelijk inschakeling professionele hulp (SOVA training)

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken, pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling). Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Vragen hoe hij het denkt goed te maken.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel

pest, belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.

- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, aanpak volgens de 4 stappen.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? Geven van een brochure met tips voor thuis.
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; maatschappelijk werk.

Begeleiding van de andere kinderen van de groep:

- De kinderen middels gesprekken bewust maken van de invloed die ze (kunnen) hebben ten aanzien van het voortbestaan of het stoppen van het pestgedrag.
- De kinderen stimuleren om voor zichzelf op te komen.
- De kinderen stimuleren om voor een ander op te komen.
- Samen spelen en samen werken met het gepeste kind stimuleren
- Kinderen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede sfeer in de groep.
- Herhalen van de school- en groepsregels.
- Benadrukken dat kinderen verschillend mogen zijn.

Begeleiding van de ouders

- De ouders van de pester en de gepeste leerling worden op de hoogte gesteld van de peestsituatie.
- De leerkracht bespreekt de peestsituatie met de betrokken ouders.
- De betrokken ouders worden verwezen, ontvangen achtergrondinformatie over pestgedrag.
- De betrokken ouders krijgen tips met betrekking tot de aanpak van pestgedrag.
- Er wordt in overleg met ouders een plan van aanpak opgesteld en afspraken gemaakt t.a.v. het gedrag van betrokken leerlingen.
- Als de aanpak van school weinig effect heeft kan in overleg met ouders een hulpverlenende instantie worden ingeschakeld.

verwijzingen

www.pestweb.nl

www.kidstegengeweld.nl

www.kinderpleinen.nl (pesten en plagen)

<http://kinderen.moed.nl/pesten/>

www.meldpuntpestenlosser.nl

<https://www.eduforce.nl/>